

Predstavljen hrvatski model prevencije iznenadne srčane smrti u sportaša

Novim spoznajama protiv tragedija na terenima

Ovaj projekt ćemo idućeg tjedna prezentirati FIFA-i i UEFA-i. Nadam se da ćemo na ovaj način pomoći da na terenima bude što manje tragedija – istaknuo je Davor Šuker, predsjednik HNS-a

ZAGREB » U suradnji s Hrvatskim nogometnim savezom, prof. dr. Dragan Primorac, predsjednik Zdravstvene komisije HNS-a, ove je srijede predstavio »Hrvatski model prevencije iznenadne srčane smrti u sportaša analizom ciljanih gena i pripadajućih mutacija povezanim sa stanjima koja mogu dovesti do iznenadne srčane smrti sportaša«. Taj je znanstveni rad nedavno objavljen u specijaliziranom časopisu »Frontiers in Medicine«.

- Na žalost, prije nekoliko dana nakon utakmice je preminuo Dejan Oršuš, mladi nogometaš Otoka, čijoj obitelji upućujem najdublju sućut. Nadam se da će ovaj model biti put kojim ćemo prevenirati iznenadnu srčanu smrt na sportskim terenima. Ponosan sam što HNS ima takve stručnjake i drago mi je što mogu biti dio tog tima. Ovaj projekt ćemo idućeg tjedna prezentirati FIFA-i i UEFA-i. Nadam se da ćemo na ovaj način pomoći da na terenima bude što manje tragedija – istaknuo je Davor Šuker, predsjednik HNS-a.

Krovna kuća hrvatskog nogometa već je od početka realizacije ovog projekta uputila dopis liječnicima

“ Prevencija iznenadne srčane smrti golemi je izazov u medicini. Da mi je prije desetak godina netko pričao da je ovo moguće, rekao bih mu da mašta

Dragan Primorac

NOVI PODUH VAT - Davor Šuker i Dragan Primorac

G. STANZL/PIXSELL

svih hrvatskih reprezentacija te klubovima HT Prve lige, Druge HNL i Prve HNL za žene, uputilo dopis u kojem ih poziva da igrače iz rizičnih skupina nadležni liječnici pravovremeno pozovu na pregled. Time je HNS postao prvi nogometni savez na svijetu koji je predložio takav oblik sustavnog genetičkog testiranja s ciljem prevencije.

Radaković

U suradnji s kolegama iz SAD-a, Kanade, Njemačke i Hrvatske, znanstvenici Specijalne bolnice Sveta Katarina, koja je i službeni partner HNS-a, objavili su rezultate vezane uz ulogu specifičnih genetičkih biljega kao mogućih prediktora iznenadne srčane smrti u sportaša. Pri tome su analizirana 294 gena povezana s nizom nasljednih kardioloških stanja.

- Bilo je jako puno nepoznanica kada je ovaj projekt pokrenut prije dvije godine. Ova nadogradnja još nije viđena u stručnoj literaturi i iznimno sam ponosan što ovaj model

ide iz Hrvatske. Kolege su i prije radile na manjem broju gena, a sada smo došli do novih spoznaja – objasnio je prof. dr. Primorac.

U sklopu njegove prezentacije prikazan je i dugačak popis vrhunskih sportaša koji su preminuli od iznenadne srčane smrti, a među njima su bila imena legende riječkog nogometa Pere Radakovića i Alena Pamića.

Iskorak

- Prevencija iznenadne srčane smrti golemi je izazov u medicini. Da mi je prije desetak godina netko pričao da je ovo moguće, rekao bih mu da mašta. Nove tehnologije su nam omogućile da napravimo iskorake koji do sada nisu viđeni. No, to nam je i odgovornost. Očekujemo da će ovaj rad napraviti jednu lavinu u prevenciji rizičnih skupina sportaša. Ovim pitanjem se bave mnogi, no niti jedna medicinska disciplina sama za sebe ne može dati odgovore na sva pitanja vezano uz iznenadnu srčanu

smrt sportaša. Tim je okupljen u četiri zemlje, ali članak ide iz Hrvatske i mi smo iznimno ponosni na tu činjenicu – rekao je Primorac, dodavši da su u projekt uključeni »International Society for Applied Biological Sciences«, Hrvatsko društvo za humanu genetiku, Hrvatsko društvo za preciznu (personaliziranu) medicinu i Hrvatsko društvo za reanimatologiju Hrvatskog liječničkog zbora.

Prema njegovim riječima, sve to bi trebalo biti dostupno za nekoliko mjeseci.

- Bez kardiološkog pregleda mi ne možemo napraviti niti milimetar. Znači, ovo je nadogradnja. Kada sam se počeo baviti genetikom, prije trideset godina, ovakva analiza je koštala milijun dolara, a sada je taj iznos na dvjesto dolara. Tko bi mogao odbiti poslati na testiranje sportaša kod kojeg postoji rizik iznenadne srčane smrti? Ja takvog liječnika ne znam – zaključio je prof. dr. Primorac.

Davor PETROVIĆ